

tractum matrimonij. et per hec habes pre ceteris. h.c. clare lectum.

Abbas.

Ex litteris. affinitas supuenies rupit sicc. affinitas causata ex copula illicita rupit sponsalia pcedentia et priuat facultatem sacerdotii matrimonii. Cesis diuisio. scda ibi nos aut. Casus Iralis. Quidam noie costraxit sponsalia cum quadam puella infra nubiles annos: et postmodum matrem puelle carnaliter sepe cognouit. pella ipsa carnaliter tractavit adulterum et hoc notoriuz erat. pte tis loci illi viro puideri. et vtrum ipsa mulier possit cum alio viro sacerdoti: dominus pa. dicto viro pniam fecit iniugi. Mandatis epo ut illos debeat ab iniuice separare. et mulier alteri viro non nubat. si postquam sciuit delictum viri et misericordia non erubuit comiseri. vir et mater ipsius mulieris non debet ad alias nuptias conolare. Sed continenter vivere debet et suum flere delictum si de lapsu carnis non timeat ipsorum. Ber. Op. pto. sacerdoti. ex quo enim filia despousauit in uxore ut dicitur in tex. non potuit ea amplius dimittere propter affinitatem supuenientem et persona misericordia. quod affinitas supuenies non dissoluit matrimonium nisi nondum presumatur ut in c. discretionem. s. e. So. dic quod tex. pot intelligi dupl. pmo quod despousauit puellam in uxore. sacerdoti p. vba de piti. et tunc ad huius dic quod ex quo ista puella nondum erat nubilis non potuit esse matrimonium iter eos. sed iuris interpretatione fuerunt sponsalia de futuro. ut in c. vnico. s. d. sp. ipu. li. vi. et annoque puella pueniret ad etatem legitimam sponsus cognouit misericordiam puelle. et sic sponsalia fuerunt sublata propter affinitatem supuenientem. quod pmissio matrimonij non pot adimpliri. ut in c. ij. s. e. Scd. pot intelligi quod iste despousauit puellam in uxore. s. futuram. et sic mente et verbis fuerunt ista sponsalia de futuro. quod tollitur ex affinitate supueniente ex persona misericordia. et huc intellectu sensit glo. i. et glo. in v. separatis. Et ex his patrum decisio ad totum tex. nam mater et vir non pot amplius sacerdoti propter crimine incestus quod commiserunt. si tamen sacerdotem de facto teneret matrimonium. intellige cum extraneis. ut in c. transmisso. s. e. nam inter se non teneret matrimonium propter affinitatem sacerdotem ex persona puelle et publica honestatem ortam ex sponsalibus curia filia. sponsa vero poterit sacerdotem cum alio si non fuerit princeps iniuriantis ut quod admisit istum virum ignorando quod prius cognouisset matrem. secundum autem si fuerit pscia. ut in lla.

Aeniens. Ide quo ad te. dicit quod decretal scda rindet ibi cum igitur Casus Iralis. Quidam noie costraxit sponsalia cum quadam puella in ramo interposito. quod ea diceret in uxore quam cito illa ad legitimam pueniat etatem per puelle cum recipit in domo. dicitur sorori sponse ipsi carnaliter se comunit. postmodum ad instauram amicorum suorum puellam illam in uxorem accepit. et postmodum quae facultas se offerebat cognoscerebat utrumque. postea vero ad cor reuies consilium sue salutis petiit sibi impendi. archieps suis misit eum ad do. pa. et ipse super hoc scribit eidem dices cum non solu a malo. sed ab omni spe mali pccipiat apostolus abstineare. Dicdat. quod predictus est. per tanto excessu pniam competenter ipenat et moneat illum et consulat ei. ut de cetero abstineat ab utraque quod scribi aptius declarabit. Ber. Non quod pculosa est sexuum comixtio. id vitanda est inter affines. ad h.c. mulieres. iuncta glo. de iudi. li. vi. et alibi dicit tex. quod cohabitatione iter dicit adulterium. ut in c. diffinimus. xvij. q. ij. Quero cum qua plus iste delinqat. Min. dicit quod quo ad deum ubi magis pccpit. sed quo ad eccliam ubi magis delinquisse cum illa cum qua sponsalia non sacerdoti. et non pmissum dictum Min. quod in discernenda quantitate reatus quo ad deum attendit principaliter contumus peccatorum. et non qualitas peccati. et idem voluit gl. i. c. cum quidam. s. de iure iuri. ubi plene dixi. et in c. homo xpianus xl. di. et sic debes decidere quoniam tractam. xij. q. vlt. c. fi. ubi format quod utrum cum turpi vel cum pulchra magis peccet. In glo. i. in fi. vel potes intelligere tex. pprie. et tunc die quod licet a principio non tenuerunt sponsalia. tamen tractu tuis ex supuenientia tuis etatis legitimate fuerunt ratificata cum iste puer haberet in domo sponse. ut in c. lla. iuncta glo. de despon. ipu.

et de istis etatibus qualiter distinguantur vide bo. glo. quam tenet bis menti in pro. sexti.

Tunc fraternitatis affinitas superuenies non dissoluit matrimonium. Cesis diuisio. scda ibi nos

Casus Iralis. Quidam matrimonio sacerdoti et consumato cum quadam eius sorore cognovit. quod utrumque possit exigere debitum ab uxore et soluere regis. rindet pa. quod uxori moneda est ut a comixtione viri abstineat et in continencia permaneat. donec vir eius mortuus fuerit propter honestatem publicam si autem parere noluerit. et talis fuerit ut de lapsu timeat ipsi vir poterit ei debitum reddere. cum affinitas post matrimonium iniquum sacerdoti illi nocere non debeat. quod in culpa non fuit. Ber.

No quod affinitas superuenies inter maritum et uxorem puer solu culpabilis iure exigendi debitum. sed non absolvit eum a reddendo debitum consilii tamen est ut decetero utrumque abstineat et permaneat. et de hunc dicitur ut le. et non in c. transmisso. et in c. discretionem. s. eo.

In glo. i. ibi. i. affinitatem aduerte quod in glo. sic exponit. quod ex copula illicita cum affine non oriatur publica honestas sed affinitas. ut in c. discretionem. s. e. sed publica honestas oriatur ex consilio sponsaliorum vel matrimonij. ut in c. vnico. de sp. li. vi. et quod ibi non. vnde in causa huius. c. fuit orta affinitas ex copula cum sorore uxoris et non publica honestas. et in glo. sic exponit. et consimilem expositionem facit in dicto. c. discretionem. sed potest dici quod licet non oriatur publica honestas de qua in d. c. vnico. tamen honestum est. i. honestus expostulat ut uxor non pungat se viro qui sororem suam turpiter cognouit. vnde ultra affinitatem hoc regredit honestas. et sic potest stare tex. pprie qui in pnc. pio facit mentionem de honestate in fi. de affinitate et sic potest intelligi tex. d. c. discretionem.

Ordine summatum est. s. c. pxi. In prima parte ponit mterris petitio. In secunda cae comissio. ibi ea pp. Casus Iralis. Quedam puella iordanica noie quod nondum compleuerat decimum annum. sacerdoti cui quodam p. vba de futuro. qui eam infra spacium eiusdem anni cognovit. postmodum matrem ipsius in uxore acceptum. et carnaliter cognovit eandem. vnde petebat dicta iordanica ad. pa. sibi super hoc puideri. cum sine sua culpa viro suo puerino deat. nec ipsa valeat continere. mandat pa. epo dioce. quod si res ita se habet vtrumque ipso moneat et inducat ad ppenam continentiam obsequandam. quod si ad hoc induci nequivierit iuncta pniam ppetenti viro cum p. cen. ec. c. c. p. p. et c. debet ut eidem mulieri cohabitetur et c. m. debet reddere. Ber. Non pmissum quod affinitas superueniens non dissoluit matrimonium presumptum sicut nec uxora cum ista puella erat matrimonium presumptum. quod costraxit sponsalia et ea postmodum cognovit. ut in c. is qui. s. de sp. et sic istud. c. pot nobis fuisse ultra capitula pcedentia in matrimonio presumpto. Scd. non et tene mitem quod pubertas potest multum pueniri. nam hec puella nondum compleuerat. x. annum et tamen potuit mature cognosci quod p. ex eo. quod ex illa copula fuisse inductum matrimonium. Ex hoc ifero quod ex copula habita cum minore presumitur potentia coemendi in ipsa minore. l. aliter non ppetetur quod tenet Min. s. c. fraternitatis. dicitur tamen quod possit pbari huius p aspectu corporis quod pl. arg. c. fraternitatis. j. de fr. g. Tertio non quod ecclesia potest compellere pungere ad reddendum debitum pungere. Ultio quod tex. hic dicit quod vir exactus tenet reddere debitum. quod dicitur exactus. dicit Min. quod exactus dicitur fuisse verbo fuisse signo erigatur debitum. nam sepe sepe signis loquimur ut in c. cui apud. s. de sp. nam sepe mulieres verentur verbis petere debitum nunquid autem vir ille poterit exigere. dic quod non quod priuatus est. ppter delictum suum ut in c. transmisso. et c. discretionem. s. e. vnde peccaret mortaliter exigendo fin Min. quod contra pceptum canonis. ar. in. c. ij. de ma. et obe. nec mulier debet sibi acquiescere et si timeat de incontinentia viri. sed dic quod ecclesia poterit secum dispensare si timetur de incontinentia ipsius ut dixi in d. c. transmisso.

Tunc consanguinitate et affinitate.

Rubrica.

Aviso de cognatione spūali et legali ac d. primitate quadā q̄ p̄bitur ex copula cū p̄sanguinea vroris. merito restat vide re de cognatione carnali que cōfistit in p̄sanguinitate et affinitate. merito post rubricas precedētes subiicitur ista. Et quid p̄prie sit affinitas aut p̄sanguinitas dic ut babetur in glo. super arbores.

Ex litteris. Sepaf matrimonij cō tractū iter affines p̄mi generis et quarti gradus. et sumi tres p̄ces. In p̄ma casus narratio. In scđa r̄mio ibi quo circa. in tertia indicū instrucio ibi c̄tex. Casus l̄ralis. Quidā secrete subarant quandā viduā p̄ annūlū iūmissionē. et eam carnaliter cognouit. tandem cū vellet in cōspectu ecclesie cuz ea cōtrahere duo p̄posuerūt q̄o habere nō poterat in vrorē ex eo qd̄ p̄orem virū attigit quarto gradu p̄sanguinitatis. viuis illoꝝ iurauit q̄ ita audiuit aliis noluit illō iurare. et sic publice p̄trarerūt. postmodū venerūt alij duo et iurauerūt q̄ primus vir fuit isti sup̄stiti. v. cōsanguinitatis gradu cōfunctus dubitabat. Quid ess̄ in hoc faciendū. Consultus pa. mandat cūdā abbati. Quatenus vtranq̄z partē ante suā p̄sentia cō vocet et testes iurare faciat corā ipso. et si p̄ testes legitimos p̄stiterit qd̄ primus vir attinet viro sup̄stiti. iiiij. gradu illos debeat abinuicē separare. q̄ ut dicūt canones mulier illa non poterat aliquē habere d. p̄sanguinitate prioris viri vsq̄ ad iiiij. gradu .in si. dicit q̄ cāc matrimoniales nō sūt tractāde p̄ quoslibet. sed p̄ viros discretos q̄ potestate habeant iudicandi. et qui sciant canones. Ber. Nō p̄mo tex. iuncta glo. q̄tra q̄ p̄ vnū testē de auditu et p̄ aliū sine iuramento nō p̄bat sufficiēter ipedimentū et ad ipediendū matrimonij p̄bendū q̄o bene nōbis ad intellectū et limitationē. c. p̄terea el. ii. s. de spos. Et ex hoc ifero q̄ maiorē fidē facit fama vel viuis testis cū iuramento q̄z duo testes. quoꝝ viuis depōnit de auditu. et aliū sine iuramento. nam sola fama de se sufficiat ad ipediendū vt. j. c. protimo. Itē dictū vni⁹ depōnēris de veritate valer ut in. d. c. p̄terea. h̄ aut duo nō sufficeret rōe pdicta. Et ex h̄ et ex tex. nō q̄ i cā matrimoniali testes debet eē iurati et si agat ad matrimonij ipediendū et p̄ h̄c tex. puto q̄ dictū. c. p̄terea d̄z intelligi q̄ ille iurat⁹ asserebat ipedimentū. Itē nō q̄ testes p̄fertū in cā matrimoniali debet eē oī exceptiōe maiores et tenebris mēti vna glosellā hic q̄ dicit illos dicioi exceptione maiores q̄ nulla exceptiōe l̄tima p̄nt repellē. vide ēt glo. nō. i. s. i. m. t. s. Sātē verboꝝ obligatio. q̄ dicit illū testē dici idoneū q̄ nulla exceptiōe repellē p̄t qd̄ nō p̄ statutis sepe regrentibus istas qualitates. Itē nō q̄ cū agit ad ipediendū vel dirimendū matrimonij ijdē q̄ denunciāt vel accusant p̄nt esse testes et hoc rōne peccati cū nō agat de modo vel icōmodo eoꝝ. p̄ hoc bo. tex. in. c. in oī negocio. s. de testi. Ultio nō duo req̄ita in eo q̄ vult distinire cām matrimoniale. p̄mo vt habeat iudicādi p̄tētem. scđo vt statuta canonica nō ignoret. et p̄ hoc arguit hic host. p̄ theologos q̄ dicūt ecclasiā posse regi ex sola theologia. Sed quero qd̄ si alteꝝ istoꝝ deficiat nūqd̄ teneat sūnia. Conclude post host. q̄ aut deficit p̄tās et idubitatē nō valet sūnia q̄z tūcūq̄z def̄ pitia q̄ sūnia a iudice nō suo lata nulla ē. ut i. c. at si clerici et in. c. iii. s. de iudic. et. C. si a nō p̄ope. iudi. p̄ totum. Si vō adeſt p̄tās et deficit p̄ma. tūc̄z sūnia sed peccat iudex iudicando. d̄z. n. iudex alteri p̄tiori cāz delegere. aut p̄tōs p̄sulere facit. i. q. i. j. c. s. de pe. di. vi. c. i. et. l. certi. C. de iudi. Et nō ex hoc iudicē ordinariū posse delegare cām matrimoniale.

Hinc sumpta occasione q̄rit hosti. pone q̄ duo sūt electi ad eundē ep̄atū quoꝝ vn⁹ ē theologus. alter canonista q̄s eoꝝ fit p̄ferendus data p̄tate. Concludit q̄ si in loco magis v̄sa cāz ventilatio p̄ferendus est canonista. Si aut̄ ibi pullulat hereses vel locus est vicin⁹ hereticis et tunc p̄ferendus ē theolog⁹. ar. in. c. in causis. s. de elec. facit. c. sup̄ spe. de magist. m̄x⁹ tñ ēt p̄ferendus v̄trigz. dicit ēt q̄ nō ē necel sariū q̄ ep̄s sit magister caonū. fatus. n. est q̄ heāt sciam cō petētē q̄ p̄petētē scia tolerat i plato l̄z emulēs desideret ut

in. c. pe. de p̄bē. et in. c. cū nobis. s. d. elec. et hec nō. In gl. iiiij. nō duo sing. ex ista glo. p̄mū q̄ cā m̄unionalis p̄t de legari nō ep̄o. nā ista cā fm vnu intellectū fuit delegata isti archip̄bysterio p̄ istū abbatē cassinēsem quibz iur. s̄ditionē plenariā in castis monasterij. et eidē iste archip̄byster ē subiectus et hoc voluit. Hoc. b. et hoc nō p̄ limitatione eoz que dicūt doc. in. c. cām matrimonij. de offi. dele. vbi. dicūt de p̄suetudine curie cās m̄unionales nō p̄mitti nisi ep̄s. d̄ iure vō possūt cōmitti cuicūq̄z clericō salua dispōne. c. statu tū. de rescr. li. vi. Hoc nō ex glo. q̄ ex cōsuetudine seu ex p̄scriptiōe p̄t acquireti p̄tās distinēdi et cognoscēdi cās matrimoniales. k̄leꝝ glo. babes in. c. l̄fas. de resti. spo. licet host. ibi s. sed tene p̄misū p̄ quo adduicōter. quasi et p̄missum in. c. auditis. d̄ p̄scr. quis aut̄ de iure cōi h̄cā p̄tē iudi cāndi de cā matrimoniali. dicit host. q̄ ep̄s q̄r cū cā sit gra uis ad eū ē p̄ferenda. xxv. di. p̄lectis. et in. c. i. de offi. archi. Ego allego tex. exp̄slum q̄ nō ē alibi in. c. accedētib⁹. de ex cel. pla. vbi d̄ q̄ dignitatis ep̄al est cognoscere de cāis matrimonialibus. et sic nullus prelatus cāra ep̄m p̄t de iure cōi hoc attētare nūf iure spāli. In glo. in v. corā te. ibi spāle in matrimonio. et hec so. plz. nā si sūnia nō trāsit i re iudicā. vt in. c. tenor. et. c. lator. de re iudi. forūm post publicationē solā p̄fit. p̄duci testes. et hanc m̄z plene explicati in. c. iurauit. de. p̄ba. et nō. in. c. cū in tua. et in. c. series. de testi. In glo. in v. quarto gradu ibi dispensatiue. hec solu. diuinat. idē dicendū et melius q̄ in antiqua decretali dicebat de. v. vi. et. vii. sed mētio alioꝝ graduū fuit decisa p̄g. c. si d̄z j. e. vbi. p̄bibitio fuit restricta ad quartū graduū.

Super eo. Affinitas supueniēs de qua saltē p̄stat p̄ famā soluit spōsalia de futuro. Cōis diuīlio. scđa ibi inq̄stionē. Casus l̄ralis. Quidā iūuenis p̄xit spōsalia de futuro cū quadā puella que nō erat nubilis etatis sed facta nubilis; petiit illū et ipē et cepti dicens qd̄ eā in vrorē habere nō p̄t: q̄ postq̄z affidauit illā p̄sanguineā illius carnaliter cognouit. p̄sultus pa. r̄ndet q̄ si manifestū ē q̄ illā cognouit. vel si ēt nō est notoriū et fama loci hoc h̄z. d̄z ille ab impetitōe illius absoluī cū fuerit sponsa tantūmodo de futuro. Ber. Nō p̄mo sponsa d̄ futuro posse repetere spōsum vt cogat in matrimonij p̄bere iūta p̄missionē suā. nam sponsalia sūt futuraꝝ nuptiaz. p̄missio. xxx. q. v. infates. et l. s. de spō. q̄ aut̄ p̄mitit necesse ē adipleri. s. de pac. c. i. j. i. j. iii. et idē dic in sponso. facit. c. p̄terea. el. i. de spō. Nō scđo q̄ allegās turpitudinē p̄pria audif ex qua v̄sat p̄cūlū aie. ad idē. c. p̄terea. el. i. s. de spō. Tertio nō q̄ sola fama p̄bat ipedimentū matrimonij. et l̄z iste tex. loquāt in. affinitatē idē dicas in quolibz alio ipedimentō. q̄ vbi ē eadem rō eadē d̄z ēt iuris dispositio. in. c. cū dilecta. de p̄fir. vii. v̄l iuti. et sic h̄s hic casum in quo fama facit plenā p̄bationē et hoc iō q̄ agit de modico p̄iudicio. et vt in dubio euntē p̄culū aie. Et ex his ifero q̄ i causis modici p̄iudicij fama facit plenā p̄bationē marime si ex hoc euntē p̄culū aīarū. et vide qd̄ dico in. c. veniens. el. i. s. de testi. secus vbi ageret de magno p̄iudicio. vñ si matrimonij bic fuisse p̄tētū sola fama ipedimentū nō sufficiat vt in. c. si duo. xxxv. q. vi. In glo. i. in si. nō et bac glo. q̄ l̄z iuramenti nō sit de substātia matrimonij vel sponsaliorū. tñ addit forū vñcūlū. p̄ b. c. si. de fo. cōpe. li. vi. et vide qd̄ dixi. in. c. pe. d̄ iure. In gl. in v. manifestū in si. aduerte q̄ glo. s̄cūt q̄ manifestū h̄ capiatur. p̄ notorio q̄si nō sufficiat ipedimentū ēē manifestū sed certe glo. nō bñ logē. q̄ manifestū in plus se h̄z q̄z fama. vt nō. in. c. vñ. de cōba. cle. et mulie. marime p̄ Jo. an. et Jo. cal. sed fama p̄ se sufficit vt h̄ ergo et manifestū. et iō nō ipro p̄ado h̄lam tex. b. p̄bat q̄ in plus se h̄t manifestū q̄z fama qd̄ nō et dic vt nō. in. d. c. vñstra. In glo. fi. ibi plus facit fama. nō multū istā glo. et idē nōt glo. iii. q. iij. Sātē pape. sed certe nō puto glo. illā versū dicere. et error orū ex intellectu illius. c. p̄terea. nā vt dixi in. c. sup̄ eo. s. ti. p̄xi. in. c. p̄terea nō fuit ille testis oīno integer. tu q̄ allegab. p̄ turpitudinez suā. tu q̄ nō deponebat in forma testimoniū nec volebat nō

Quod dilectio.**De infidelibus.****Quod super.**

men suū publicari, et sic nō iurauit in pñtia pñs sicut fieri debet. vt in. c. ij. de testi. ergo non male ille tex. allegat pñ istas glo. vñ credo qñ dñcū vñ testis ire gri de veritate maiorez fidē faciat qñ fama qñ pñ ex eo qñ in oī cā ēt criminali duo testes sufficiunt: sñ nō sic vñus testis cū fama: et sic fama non semp hñ vñ vñus testis. de quo vide qñ nō bar. in. l. de minore. in. S. torneta. ff. de questi. p. tex. uñcta glo. in. c. taz. lñs. de test. et qñ dixi in. d. c. veniens. et d. c. sup eo.

Quod dilectio. Si dispensat cuñ aligb⁹ vt possint pñbere in certo gradu als pñbrito requiritur qñ vterqñ pñbentiu toro gradu distat a stipite pñserti si hñ pñbentiu als lñmat sine dictio pñserti. vt. j. declara bo. pñmo ponit casu. scđo allegat. p. et p. abi qñ vñ. tertio rñdet ibi nos itaqñ. **C**asus lñalis. Quid legatus auctorita te dñi pape fecit quädā indulgentiā boibus sine legationis vt possint pñbere matrimoniu in. vi. gradu. sed vir et mulier volebat cñtrabere matrimoniu vñus distabat a cōi stipite. ij. vel. iiij. grau. Querif vtqñ possint matrimonialiter copulari. ppter indulgentiā pñdicā: qñ videbaf fieri posse fñm regula illa qua dñ quoto gradu quis distat a stipite et a quolibet per aliā lineam descendentiu ab eodē. cñbentiu tamen illius terre est. si aliqui talis casus emerserit: hoies illi. pri. miores gradu cñiuncos separat et impediunt copulari volentes. Rñdet pa. qñ indulgentia illa si ē intelligēda qñ vterqñ pñungendoz distat a stipite. vi. gradu et ita in cāu pñmiso cōiungi nō debet. vnde in hac pte potius deferendū est multitudini: et obseruate pñbentiu qñ scandalū aliud populi ad bibita nouitate statuere. **B**er. Nō pñmo regulā in cōputandis gradibus iter collaterales. nā quoto gradu distat alter a stipite tanto distat a quolibet descendentiu pñ aliā lineam ab eodē stipite. et pcedit ista regula qñ collaterales sūt in linea equali. Si vñ sunt in linea īequali exēplū in fratre et filio alterius fratri: tñc cōputatio fit a remotiori vt in. c. fi. j. eo. vbi plen⁹ dicit. **S**cđo nō qñ pñbentiu multū valet in interpretatione indulgentiaz. sicut. n. pñbentiu interpretat legē. vt in. c. cū dilectus. de pñlue. et l. fi de interpretatione. ff. de legi. Eodē nō interpretat pñilegiū seu indulgentiaz vt hic ē casus nō. idē eadē rōne dicit. **I**o. an. in interpretatione statuti. erat. n. statutū padue vt in singul'is quattuor mēshū fieret cōciliū sup male ablatis. sicut faciliū pñciliū ī fine qñtuor mēshū. querebaf nunqñ de decima die sequētis tñpñ qñtuor mēshū possit fieri aliud pñciliū. et rñdet ipse qñ nō ne pñtingeret differri pñciliū pñ octo mēses pñ pñbentiu loci qñ habebat vt vñum cōciliū nō distaret ab alio pñ qñtuor mēses. facit qñ nō. in. c. in singulis. de sta. reg. **T**ertio nō qñ pñbentiu potest bables inhabilitare ad matrimoniu. de quo dic vt dixi in. c. sup eo. s. de cognata. sp. et aliqd dicā. j. e. qñ circa. **I**n glo. iiij. tene mēti glo. q. solus papa dispesat in gradib⁹ humana lege. pñbittis. Idē nō. j. e. c. qñ circa. et tñ spe. in ti. d. leg. in. S. nñc ondendū. v. hxxv. et idē. **I**o. an. addi. et bodie vñ satis claz p. c. nō dñ. j. e. vbi ponit. pñbittio pñciliū gene ralis. sicut aut qñ nullus ctra papā ēt si sit legat de latere pñt dispensare cōtra cōciliū vt le. et nō. in. c. dilect. et i. c. dilect. s. de pñb. et vide glo. in. c. cū dilecti. s. de elec. et qñ ibi diri. **I**n glo. in. v. vterqñ pñungedoz. p. intellectu gl. opp. bñficiū pñcipis dñ latissime iterpretari. vt in iurib⁹ alle. in pñ. glo. sed de iure ē qñ quoto gradu distat remotior a stipite tanto gradu. vt. s. dñcū ē. ergo ista indulgentia legati nō debebat ita stricte iterpretari. **A**l. dat duas sol. pñma qñ ipse pñcedēs pñt iterpretari indulgentiā vt vult. hec sol. non est rōnabilis. qñ si bec iterpretatio nō fuiss*z* iuridica iste tex. nō ponet ins. et sic nō fuisset redacta in hac cōpilatione. **A**lia so. ē g. h. fecit papa p. pñbentiu ter quasi dicat qñ cessante cōsuetudine papa hñsset interpratus indulgentiaz fñ ins sñ pñbentiu fuit cā restringēdi pñilegiū. et hñc iter lectu nō. quē sequitur host. et **I**o. an. inno. ponit alii itelle cñ dicēs qñ pñilegiū pñ ius cōpē cū sic odiosum dñ stricte intelligi. sed pñilegiū nō sic odiosu dñ latissime iterpretari. et de tali loquunt hñria. h. dictu. **I**nno. est verissimū in se. et so-

let quotidie ad hoc allegari iste tex. sñ allego tex. magis ap- tu in. c. i. 7. ij. de fi. pñ. lib. vi. vide glo. de offi. ordi. i. c. ordi- narij. et plene p. io. an. i. c. oli. de vb. sig. et p. bar. in. l. fi. ff. dñ pñst. **S**ed quo ad istu tex. nō plz mibi dictu innoc. qñ lñ dispeſatio sit stricti iuris. tñ dñ recipe iterprationē a iure cōi ex quo logf in mā iuris. facit. c. ad audiētā. de deci. et c. in his. de pñi. nā et statuta lñ sunt odiosa capiunt nibolom⁹ iterprationē a iure. vt nō inno. in. c. cām. de rescrip. et bar. in. l. oēs populi. ff. de iusti. et iu. et qñ hoc sit vez iduco sinez buius. c. vbi papa fñdar se sup pñbentiu. nā ex cæ exp̄si one colligit mens disponētis. vt in. c. intelligentia. de vbo. sig. et l. cū pñ. in. S. dulcissimis. ff. de leg. ij. p. **D**i. in regula si. de reg. iur. li. vi. et lñ glo. hic si. dicat hodie nō. pcedere banc indulgentiā. dic qñ lñ hoc. c. sit sublatu quo ad exempla qñ sextus gradus nō ē in. pñbbitio. hodie tñ remāet dispo bñus. c. si hodie papa dispeſaret vt distātes a tertio aut qñto gradu possint adiunice pñbere. multis tñ debent verba in dulgentiē attendi.

De infidelibus. Infideles pñucti ī gradu pñbbito le ge canonica post baptisimū nō sepant. cōis diui- sio. **S**cđa ibi pñbentiu. **C**asus lñalis. Aliq infideles pñxerūt matrimoniu in gradu pñbbito a canone. post modū pueri ad fidē et baptizati sunt. qñritur vtrumpost ba ptisimū debeat separi. rñdet pa. qñ nō sunt sepandi qñ dñs a iudeis requisit⁹ si liceret iphis vxore ex quacuqñ cā dimittere. et ipse rñdet quos de⁹ pñunxit homo nō sepet. p. hoc de dit intelligere qñ matrimoniu sit apud eos. **B**er. Nō pri mo iudeos nō astringi legib⁹ canonicas circa sacramentalia et cōcernētia aiam. vñ licite pñbentiu mñrimonia ī gradib⁹. p. bñbitis humana lege tñ. ad hoc. c. gaudem⁹. de dimor. vbi bon⁹ tex. Nō scđo qñ p. supbentionē noue legis nō debet mutari id qñ gestu ē fñ legē antiquam. ex quo adhuc non emanauerat noua ler. **J**udeus. n. nō astringit ad fñadā le- gē canonicā nñ post baptisimū. id ergo qñ gessit anteqñ se subiiceret legi xpiane dñ tenere ex quo nō ē gestu pñ legē di- uinā. al's sec⁹ nā lex diuina eos astringit adeo qñ de trāgressi one posset papa eos punire. vt nō inno. i. c. qñ sup his. de voto. **T**ertio nō qñ iter iudeos et alios infideles ē vez ma- trimoniū. et sicheb vñ sacim quo vtūt iudei et alij ifideles. Itē vltio nō qñ pñatio pñsupponit hñtū sic arguit hic papa si. n. xps dixit iudeis. quos de⁹ pñunxit hñtū nō separet. ergo pñsupponit mñrimoniū iter eos subfiltere. **S**z pñ hoc et contra tex. oppo. nā eadē est rō si xpianus pñhat ī gradu huma- n. i. lege. pñbbito. qñ quos de⁹ cōuixit et c. cui⁹ pñriū inuit tex. i. c. pri. i. fi. **S**o. dicit io. an. et bñ qñ cū papa vicari⁹ dei hec mñrimonia. pñbheat xpianus de⁹ nō dñ cōuigere tales. pñ- bitos. sed ifideles qui nō icludit lege canonica bñt pñgun- tur. ex quo lex diuina eos nō astringit. **I**n glo. fi. i. fi. sc̄it hñ glo. qñ si iude⁹ pñberet cū iudea pacto xpisio vt liceat dare li- bellū repudij fñ ritū eoz qñ nō teneat matrimoniu qñ ap- pñit pactū pñ subaz mñrimoniū. doc. tenet oppositū qñ ex quo lex eoz bñ pñmittit liceat deducit in pactū nō. n. pñsequit effe- ctū vi pacti sed vi legis. sicut ī sili dicimus cessare simoniaz si id qñ inest deducat in pactū. vt in. c. significasti. et qñ ibi nō. de elec. et in. c. olim. el. i. de resti. spo.

Quod super. Cōsanguinei mariti cū pñsanguineis vxoris li- cite pñbentiu. hoc pñmo. **I**n gradib⁹. pñbbitis nā pñt matrimonia pñbi et si hñbent pñbentiu. hoc scđo et sñt duo dicta. scđm idi ne aut. **C**asus lñalis. **P**ater et si- lius pñbentiu mñrimoniū cū mē et filia duo cognati cū duabus cognatis auñculus et nepos cū duab' sororib⁹. qñrit qñ sñ faciēdū. rñdet pa. lñ oēs pñsanguinei vxoris sint affines viri et ecōuerso. atqñ inter pñsanguineos viri et pñsanguineos vxoris nūla affinitas est pñcta pñ quā iter eos mñrimoniū debeat ipedi- ri. **I**n fine pñcipit vt ifra gradus. pñbbitos nulli debeat ma- trimoniū pñbere si obstate alij pñbentiu qñ poti⁹ ē corrupti- la. **B**er. Nō pñmo regulā qñ iter pñsanguineos viri et vxore pñbi quedā primitas. ita eoz iter pñsanguineos vxoris et ipz

vix. et hec appellat affinitas. quod sibi ex eo. quod extranea persona venit ad finem gratiarum alterius ut dicit lex. in. l. non facile. in. s. affines. scilicet de gradu. et vide glo. super arbore affinitatis. sed inter maritum et uxorem nulla sibi affinitas. alio non posset esse matrimonium iter eos. sicut n. ipsi affinitatis causa. ut non. in palle. locis. et ratione dicti est quod per conubium vir et uxor efficiunt una caro iuxta uxor coicat marito suos sanguineos et eorum vir uxor. Secundo non quod inter sanguineos viri et sanguineos uxoris nulla oritur primus nullum vinculum. unde absque omni peccato licite iter se habent matrimonium. Ultimum non et tene metu quod consuetudo non potest habilitare inhabiles lege canonica ad sibi matrimonium. Contra quod oppositio. de c. i. et c. super eo. dicit cog. sp. et s. eo. c. quod dilectio. Hoc dicit gl. fi. quod consuetudo potest habilitare alias habiles ut in scriptis. sed non habilitare alias inhabiles. ut hic. Tertius. dat duas sententias. prima quod consuetudo habens formam iuris antiqui potest habilitare ius nouum. et sic loquitur contra ut ibi dixi. secundum autem ubi consuetudo nulla lege iuuatur ut hic. Secunda loquitur quod consuetudo potest habilitare. quod inabilitatio est onus. non autem habilitare quod est honor. viiiij. q. i. in scripturis. id est voluntate. in effectu dicens prout sibi possit restrigi per consuetudinem sed non laxari. Post. dicit istas sol. dicens quod sed eas plus operatur consuetudo ubi est debilius. nam quod inabilitatio est sed ius divinum et sed ius canonicum. quod habilitatio est sed ius canonicum sed ius divinum et sic sed illas operari. sola consuetudo versus sed ius canonicum et divinum. sed quod est iuuata lege diuina non potest vicere legem canonica quod sonat in absurdum. ex eiusmodi si consuetudo habens ut in quanto gradu possit matrimonium sibi. hec consuetudo est sed legem diuinam. ut s. c. pxi. et sed legem canonica tamen. et non valet sicut illas operari. si vero habens consuetudo ut in quanto gradu non possit matrimonium sibi hec consuetudo est contra legem diuinam et canonica quod permissum tale matrimonium. et tamen valet hec consuetudo sicut illam operari. vide tu quod dixi in. d. c. super eo. et puto quod hec ratione hosti. pax valeat. et sustinendo ratione glo. dico quod consuetudo inhabilitas potest et rationabilis. habilitas vero non. quod prima est inducta ad caritatem ampliandam ut boies potius sibi cum extraneis quod cum consanguineis ut ampliet vicissitudinem caritatis. nam per hanc ratione matrimonia fuerunt iterdicta iter consanguineos. ut plene habens in. c. i. xxxv. q. i. sed in scilicet causa consuetudo est sed bonos mores et bonum caritatis in eo quod relaxat prohibitionem iter consanguineos. consuetudo autem vel statutum est legem nutrientem bonos mores non versus ut in. c. si. de consue. et non bar. in. l. oes populi. ff. d. iusti. et iiii. Tercium non est ut in primo causa consuetudo disponat legem diuinam et canonica. quod sed ius canonicum et diuinum permittant matrimonia in quanto gradu. non tamen principium ut sibi habent ut in l. non quod. ff. de iudi. et in. c. consuluit. d. of. de. sed sed in scilicet causa consuetudo de directo disponit est perceptum canonis. id alius in primo causa quod in scilicet. Tercium consuetudo potest interpretari ius diuinum sicut lex. ut non Inno. in. c. si. de consue.

Quia circa. Non valet dispensatio obtineat a papa super matrimonio inter sanguineos sacerdos si ibi causa falsa sit expissa nisi postea ea a papa confirmaret. b. d. sicut uero et ceterum in selectum. primo recitat dispensationem. et ea tacite dicitur. scilicet ibi cum tamen tolerat dispensationem ex causa. Casus legalis. Quidam nobilis sibi matrimonium cum quadam muliere que ipsum continet in gradu sanguinitatis. de quod filia uincula suscepit. sed mortua fuit post mortem filie supplicium fuit do. pa. ut fauore filie quod de illa suscepit. dispensaret ut insimul possent remanere. et sic allegata falsa causa dispensavit ut insimul remaneret. Episcopus locum uisa indulgentia. obtenta ex causa falsa. dubitauit utrum possent pietatum indulgentiae sic remanere significauit hoc do. pa. ad deum quod ex separacione illoque magnus scandalum iminebat. Rendit pa. quod ipse poterit dissimulare ut remaneat in copula sic contraria pp. graue scandalum quod iminebat si sepe. Ber. Non potest duas causas dispensandi super matrimonio sibi deo seu sacerdoti in gradu lege canonica prohibito. prout quod ex tali matrimonio de facto contrario sibi est suppositus. unde fauore filiorum in tali matrimonio dispensat. quod intellige sicut dixi. i. c. cu. b. et de eo quod dux. i. ma. quod pol. Secunda causa pp. scandalum evitandum. unde hodie quotidie papae dispensat iter sanguineos pp. bonum pacis futurum vel sca-

dalu evitandum et hec causa sufficiens est post matrimonio sicut in annis. quod propter scandalum recedendum est a dispensatione iuris positivi. ut in. c. ij. de no. ope. n. Non scilicet ar. optimus et tex. quod narrata in ipetratio debet vificari per ipsum ipetratorem. si ergo ipetratus dispensationem narrat plures causas eum permo illas vificare. unde omnis probatio non habebit opponenti. de quo vide p. Jo. an. in. c. viii. de lit. pt. li. vi. et in addi. spe. de cl. desp. p. principium. Itenerum quod uita narratoz est considerada sicut ipsa dispensatio non sufficit narrata prius fuisse uero vel post dispensationem vificata. K. n. ille ipetratus habuerat filiam non tamen ea habuit ipetratio. et intellige quod uita causa narratur de p. fin. In gl. si non duo sing. ex ista glo. primo quod surreptio in expiatio false causa viciat dispensationem ipso facto. et sed gl. hunc articulū dispiceretur allegando aliquod iuramentum faciunt in ar. ego tamen allego tex. aptum in c. ij. in fi. de si. p. lib. li. vi. ubi apte. probat quod dispensatio est nulla non solum per surreptionem in expiatio. sed et in uero tacendo. nam detestabilius est falsum exprimere quod uero tacere. et tamen dispensatio corruit ex taciturnitate. et idem dicit in quilibet gratia seu privilegeio ut le. et non in. c. ad audienciam. el. ij. de rescript. secundum est in litteris impetratis ad litteras. ille. n. ex surreptione non sicut ipso iure nullum sed per exceptionem annullatur. ut non in. c. cetez. et c. plerique. et c. si autem de rescript. ratione diversitatis dico in. d. c. ad audienciam. Ad secundum allegata in p. gl. dicit host. quod ponunt causa spales. p. piter fauore in eis praeterea. sed tu dic spale. quod in. c. ex parte causa falsa fuit impulsu et non finali. nam causa finalis ingrediendi religione est dei frumentum. et sic non fuit peccatum in causa finali. Tercium respectu legari dicimus quod si talis causa exprimitur quod si esset falsa testator nullo modo legasset non valeret legatus. ut in. l. cum tale. in. s. falsaz. et quod ibi non. ff. de p. d. et de. sed regulis causa falsa non viciat. quod causa non coheret legato ut ibi. Ad. s. semel. dicit quod p. credit fauore liberatus quod semel concessa non debet reuocari. sed in dispensatione ut alia gratia semper presumendum est principium fuisse motu ex causa ex p. fissa. ut in. c. cum adeo. s. de rescript. et c. postulasti. e. n. Sed quod si moritur p. papa dilspensat vel alia gratia concedit non quod falsitas per eum expissa habeat viciare gratiam. aliquod dubitarunt. sed ego similius tenerem quod si talis est causa quod tacita vel expissa uero existente papa gratia non concessisset tamen viciat. quod sed in mortuus p. prius excludat surreptionem non tamen firmat gratiam sed intentionem concedentis. ita notabiliter sentit Jo. an. in. c. si moritur p. p. de p. b. li. vi. et vide p. do. de ro. decib. xlvi. et alibi dicitur nobilis gl. in cle. si romanus. de p. b. quod moritur p. p. nihil operatur ultra causam in iure expissos. et non non. Secundum non ex glo. et tenetis semper metu quod tolerantia et dissimulatio principis in actu a iure prohibito inducit dispensationem cuius sibi uero perbare tenet. in. c. cum iudicium. in. fi. s. de p. b. ubi dicit tex. quod multa per patientiam toleratur. Tertius. an. dicitur huiusque pulchra uera. Autem non constitutio pape a principio contigerit non tenet ipso papa scientia et tolerantia. et tamen tolentia excusat a peccato. per hoc quod non gl. iiiij. di. i. s. leges. et in. c. i. de treu. et pa. et in. c. cu. multi. xv. q. vlt. Tertius a principio a quibusdam recipit et a quibusdam non. et tamen tolerantia non excusat a peccato. ad hoc. d. c. cu. iudicium. hoc ego intelligo et limitem quod maior per populum receperit. nam tunc peccat minor per populum non obstat. secundum est quod minor per populum obstat et maior per populum non reciperit. nam in consuetudine inducenda attendit maior per populum. et non quod facit minor per populum ut non Inno. an. in. c. fi. de consue. in. gl. fi. et idem in tractatu de consuetudine in. c. circa quatuor. Quartus constat pape a principio fuit recepta contigerit supple vel a maiori pte. quod id est ut. s. diri. sed si ex postfacto aliquod transgredirentur. et tunc autem papa specificem scribit quod vult certum actum tolerare seu dissimulare. et tunc talis dissimulatio habens vim dispensationis. et iste est p. p. causa huius. c. non est enim verisimile quod papa citra dispensationem mandasset istos tolerari in peccato propter scandalum sicut c. ij. de no. op. n. Autem papa nihil specificem scribit. et non uero dispensare. et sic loquitur. d. c. cu. iudicium. quod ego intelligo uero nisi papa dispensasset cum istis transgressoribus circa aliquem actum tamquam habilibus. ad hoc facit. l. barbarus. et quod ibi non. ff. de off. pto. et idem dicit p. oia quo ad statuta episcopi.

Quia nos. Testes quod de consanguinitate deponunt computationem debet in capite a stipite vel germanis. Communis diuisio

scda ibi nos igitur. **C**asus lralis. Quidam contrarerunt matrimonium phibitum accusatum fuit matrimonium pp consanguinitatem induci fuerunt testes ad matrimonium dirimendu pp phsanguinitatem q incepert copulare phsanguinitatem ab annulo et filio fris vel sororis. qrit an tale testimonium sufficiat ad matrimonium dirimendu. rdet pa. qdciqz matrimonium sit res fauorabilis. testes inducti ad pbada phsanguinitatem incipit debet a stipite. i. a pentib vel frib. et sic p ordinez di stinguer grad. pprijs noib vel qpolletib indicis designando psonas ab vtroqz latere. qz cu freqnter phibeat te stimoniū de auditu et illud sit min validu. non ē in hoc articulo larada facultas. qz qua rōne incipient a scdo gradu ea dērōne incipit ab vltiorib. **B**er. **N**ō pmo tene mēti q appellatiōe nepotis venit fratri vel sororis fili. et nō recordor de alio tex. in iure canonico ita claro cu ter. met exponit hic. vide multas pcoz. qz ponit io. an. in. c. fundame ta. de elec. li. vi. p. **F**ede. de se. p. xxvij. et cōclude qz ex p pria significatiōe vocabuli nepos. ppē dī fili ex filio vel filia. vt est tex. i. l. iurisconsult. ff. de gradi. i. §. nepos. s̄ fili fris vel sororis pon dī nepos ex cōi vslu loquedi. Et facit ad qōnem nūqd i statutis appellatiōe nepotis veniat fris fili. et credo qz sic. qz cōis vslus loquedi pserf. ppē significa tioi vboz in quacūqz dispositioe. vt nōt bar. in. l. oēs popl. ff. de iust. et iiii. et iuno. in. c. olun. de vbl. fig. vide glo. in. c. nō nulli. s̄. de rescr. **N**ō scdo nō valere testimonium sup consanguinitate pbada ad effectū dirimendi matrimonium nisi testes incipiit copulare a cōi pente vel germanis. i. fribus a qbus descenderunt isti de quoqz cōsanguinitate querit. hodie vide tex. magis expslu in. c. l. ex quadā. s̄. de testi. **T**utimo nōqz testimonium de auditu. s. alieno est min validu. et qz regit tale testimonium nō valz. vii. ppē nō pnt dici testes. vt nōt gl. i. l. in summa. in. §. labeo. ff. de aq plu. ar. et vide qd dixi in. c. quoties. s̄. de testi. **A**bbas.

Don Debet In secundo et tertio affinitatis genere tollif. phibitio qz oli erat i matrimonio phedo fll tollif. phibitio dc sobole suscepta et secundis nuptiis que olim nō poterat contrahere cum cognatiōe pōris viri. et phibitio cōiugij vltra qrtum cōsanguinitatis et affinitatis gradū nō extendit. et allegat quotidie iste tex. q est sing. i mā sua. dñndit. nā pmo excusat correptionē iuris atiq. scda ibi cu3 igit. excusationē declaras in duob illud tollit. tertio restri gis restrictiois cām reddens ibi. phibitio. qzto. phibitioez restricta fortificas cōstōnes cōtrarias tollit et cās reddit ibi cām qz. **C**asus lralis. In pma pte bō cōstitutionis p̄m tit cōcillum cām ipſi cōstōnis dicens qz nō dī reprehensibile iudicari si h̄z varietatez tēpoz statuta qnqz varient humana marie cu3 vrgens necelitas vel euidentes vt litas h̄z exposcit et hoc pbat ex emplo dñi qz ex bis qz in veteri testo statuerat nōnulla mutavit i nouo. qz g. phibitioes de matrimonio contrabendo in scdo et tertio genere affinitatis et de sobole su scepta ex scdis nuptiis nō copulada cōsanguinitatis viri pōris difficultatem frequenter iducat. et aliquā piculum pariat aia rum cum cessate cā esset effectū cōcillum istud hui. phibitioes reuocat. et statuit vt sic contrahentes decetero libere copulent. **I**n scda pte dicit qz phibitio copule cōiugal de cetero nō extendat vltra qrtum gradum cōsanguinitatis et affinitatis. qz in vltiorib nō pōt absqz piculo hmōi. phibitio gnāt obfuar. ondēns hoc qz nālī rōe. qternari. n. nūmier. bñ cōpetit phibitio corporal cōiugij. de quo dicit apls qz vir nō bñ pte sui corporis sed mulier et econuerso. qz qz tuor humores sunt i corpore qz cōstāt ex quattuor elemētis et in his quattuor gradib ita dī ppetuo obfuar nō obstantibus antiquis cōstōnib sup hoc pmulgatis. vt si aliqz circa hmōi phibitionē psumperit copulari nullo tractu tpis defensas. cu diuturnitas tpis nō diminuit peccatum sed auger. **B**er. **N**ō pmo qz ad vitatē tēpoz debent mutari statuta humana. qz lex dī puenire tpi. iiii. di. erit aut lex. iō alibi di xit tex. notabilis qz etas nā tpi nō patit rigorē antiquoz iuriū cu nobis defecerit merita et vtrutes corporales vt habef

in. c. fraternitatis. xxxiiij. di. Ideo hodie ex simplici forniciatiōe clericus nō deponit sicut oli idstincte deponebat vt i c. a multis. de era. et qua. imo qdlibet peccatum mortale eratoli depositioe digni. de quo dic vt nō in. c. at si clerici. dī iudi. et p̄bec dicū qdā volētes detrahere scie iuris q. nō ē. p̄ prie scia. qz scia ē de icorruptibilis et de impossibilis alter se h̄z. vt habef prio posterioz. s̄ scia iuris mutat quotidie. Sed dicēdū qz l. mutent cōstōnes p̄ticulares nō en mutat ipm dictamē seu cā finalis iuris. nā sp̄ lex. pdit vt apparet nōt sub iuris regula limitef et c. vt h̄z. s̄. in. pe. finis ergo iuris ē invariabilis sed cōstōnes mutant et definiū fini. semp eni. l. dī eē rōnabilis et sic fundata sup rōne nāli et invariabilis als nō est lex. i. di. p̄suetudo. et iiii. di. erit aut lex. **N**ō se cūdo qz p necessitatē vrgentē vel vtilitatē evidētē recedēdū ē a dispōne iuris. nā finis legis concernit ne cessitatē vel vtilitatē subiectoz. **T**ertio nōqz leges sumoz p̄tificum et cōcilioz appellant statuta humana. et sic stricte nō pnt dici ins diuinu. qd nō p limitatiōe. c. nimis. de iure iu. et i. c. j. de iur. cal. et c. qz. de accu. **N**ō qz de nōnulla mutat. et sic v̄z pmutabilis. p. c. icōmutabilis. xxij. q. iiiij. **S**tu vide bo. gl. ibi et qd h̄z. vi. di. i. §. is ita. et qd nō. in. c. fi. de p̄sue. **N**ōt nōqz hodie m̄fimonia licite phibit in scdo et tertio genere affinitatis. glo. laborat in declarādo ista gnā. sed dic breuter qz psona adiūcta p carnis copulā sanguini alteri iducit p̄mū gen affinitatis psona vō addita p̄mo generi iducit et gen et psona addita scdo iducit teriū qd declarat in glo. **N**ōt nōqz mulier dī h̄z pte corporis mariti sicut eō. ē ergo itermaritū et vxore quedā reciproca obligatio. et dic qz p̄ficiat quo ad debitu reddendū. sed nō sic i alijs. nā magis tenet vxor fuisse marito qz eō. vii alibi di qz vxor ē pene famula viri. vt in. c. hec imago. et c. mulierē. xxij. q. v. et vide qd dī xi in. c. liaz. de resti. spo. **S**ed qz rōnqd inter ascendentes et descendentes possit ēē matrimonium vltra qrtū gradū qd ē qz rōnqd dispō hui. **S**. p̄cernat oēs phsanguineos tā col laterales qz ascendentes et descendentes. vt vltra quartū gradū phibitio nō extendat. vide **H**of. in sum. eo. ti. §. itē qz rōnatur. qz dixit qz sic. vii intellexit istū tex. gnāliter. sed p̄mūz te nūt **J**o. an. in glo. sua sup arbore phsanguinitatis. et origia liter host. in sum e. ti. §. qz cōsueverat sub. **S**. qz arbor. i. v. nono qrit. et hāc op̄i. credo vissim i cu tex. iuris civilis indistincte. phibeat matrimonium inter ascendentes et descendentes in infinitū. vt in. l. i. nuptie. ff. de ritu nup. vii gl. ibi colligit qz si adā viueret nō reparet vxore. qz oēs descendū ab eo. et cu ius civile nō repiat exp̄sse correctū et sit fundatū sup honestate maria nō debem p generalē dispōnem canonici dicere p̄mū. ar. bonū. in. c. ij. s̄. de despō. ipu. hecī que stio pp̄ brevē hōiū vīa rāro practicas. **N**ōt ex tex. cās qz re matrimonium ē hodie restrictū ad quattuor gradus vide als p̄ **J**o. an. k. **I**n glo. iiii. abi qnqz er vtraz v̄t in vxorebus dnoz fratrū. hec glo. vult qz affinitas qnqz ex vna copula qnqz ex dupli cōfīt vt in vxorib duoz fratz. ille. n. sunt sibi affines i scdo genere ex copula vtriusqz. nā frater mariti est sibi affinis in pmo genere vxor ergo sua cu sit iū crā pmo generi affinitatis inducit fm genus. et idē est repe tire in vxore alterius. **I**n eadē glo. ibi publica honestas vt in vxorib duoz fratz. hoc intendit qz olim qz nō poterat ducere successiue vxores duoz fratrū. rō qz ibi erat tertiu genus affinitatis cā scda. nā vi. s̄. dīt duoz fratrū vxores sunt in scdo genere affinitatis. s̄ si altera post morē mariti nupfit sēpronio ille sempronius attinet vxori alteri fratrī in tertio genere. qz ē psona addita scdo generi. iō mortua vxore sua et marito alteri nō poterat oli. illā ducē obstatē tertio gne affinitatis et vltra ipedimentū affinitatis suberat i p̄dimētū publice honestatis vt dixit tex. i. c. porro. alle. in gl. s̄ cu fm et tertiu gen. sit sublatu. qz v̄z qz publica honestas tāqz accessoria sit bodie sublata. **S**z gl. nobilis p̄cludit qz il la publica honestas qz veniebat accessorie ad fm et tertiu genus affinitatis ē bodie sublata. qz sublato p̄ncipali et c. s̄ pu blica honestas qz nō venit sic accessione vt in ea qz orit ex p̄cū spōsalioz seu matrimonij cu phsanguineo meonē ē hodie sub

lata cū de ea hic nulla fiat mentio. et q̄ sit vex aperte p̄bat in. c. i. de spon. li. vi. ¶ Et nō vnam bonā regulā ex hac gl. in mā extenſionis q̄ vbi sic se hñt q̄ vnu venit consecutus ad reliquā vno imutato seu sublatū et consecutiū intelligatur imutatum leu sublatū. ad h̄ ter. optimus in. c. miramur de ser. nō ordi. in. c. q̄uis. in fi. de ele. li. vi. Et h̄ dictum gl. potes adducere ad q̄onē nunq̄d in dispensatione si fienda mentio specifica de affinitate et publica honestate vbi simul coincidunt. aut sufficiat facere mentionē de affinitate. q̄ su it ardua in romana curia. credo q̄ adhuc pendeat et allegabatur ista glo. q̄ sufficiat facere mentionē de affinitate q̄ i p̄nitā fit de publica honestate. In ſr̄ium facit glo. sup arbo re consal. post prin. Sed concord. id dīri q̄ si publica bo uellas necessario cōprehenditur sub affinitate satis est d̄ af finitate fecisse mentionē et sic pcedit ista glo. exemplum si i petro dispensationē vt liceat mibi ducere vrox̄ consanguinei mei defuncti non obſtant affinitate in tertio gradu. naꝝ ex quo feci mentionē q̄ fuerat vrox̄ consanguinei mei. p̄nter feci mentionē de publica honestate. et sic p̄ sequentiā vide tur sublata virtute dispensationis. Si v̄o non cōprehendit ex narratione verboꝝ r̄puta. i petraui dispensationē vt liceat mibi ducere ticiā mulierē non obſtant q̄ sit mibi affinis in tertio gradu non valer dispensatio si v̄lra affinitatē erat publica honestas. ex quo de canon fuit facta mentio exp̄le vel tacite. ar. in. c. ex tuaꝝ. d̄ aucto. et v̄su pal. nā affinitas potest ſbi fine in matrimonio. vt in. c. discretionem. s. t. pri. et h̄ cān. p̄cedat glo. sup arbore. In glo. in v̄. secūdis nuptijs ibi in sponsa de futuro. Idem dic et fortius in sponsa de p̄ti. nam maior honestas exigit vt non ducam eā in vrox̄ q̄ fuit sponsa de p̄ti. p̄sanguinei mei q̄z q̄z abstineam ab ea q̄ erat sp̄oſa cōsanguinei mei de futuro. et hoc voluit glo. in fi. et sic tenet doc. in. c. Iponsam. et ibi dīri. s. de spon. In gl. in v̄. decetero. ibi non trahuntur ad p̄terita. nō glo. q̄ p̄t fuisse in alijs terminis. ex hac enim glo. p̄t inferri q̄ si reuocatur statū nō censet reuocatus effectus iam cauſatus p̄ statū. nec v̄ approbatuſ actus gestus ḥ antiquū statū. et iō excōicatus ex antiqua lege indiget absolutione etiā post legē reuocatā. dic hoc. p̄cedere n̄ in reuocatiō dicat q̄ aliqua lex debeat haberi. p̄fecta. nūc enī ois effectus antiquae legis est sublatus ita vt excōicatus non idigat absolutione vt est glo. in cle. i. de sta. regu. in cle. vñica. d̄ imm. eccl. et tene menti istas duas glo. sic intellexas. Et in fi. gl. hec v̄lma op̄i. cōmuniter tenetur et mibi satis placet fauore in matrimonio.

¶ur Qui. Distas a stipite q̄rto gradu vel citeriori cū distante quinto v̄l v̄l teriori ſbere p̄t hoc dictū cū gl. ¶ Casus l̄ralis. Duo voluit ſbere in matrimonio vir distat a stipite quarto gradu: mulier v̄o ex alio latere distat ab eodē stipite q̄rto gradu. q̄rit an poſſint ſher matrimonio. et r̄ndet q̄ sic ſim regulā illā q̄ d̄ q̄rto gradu remotor p̄fona distat a stipite et a quolibet descendantū p̄ aliam lineam ab eodē stipite. ¶ Et. nō p̄mo q̄ regulā magistroꝝ approbata a iure d̄. p̄ iure ſuari. ¶ Scđo nō regulam infallibilem in cōputā dis gradibꝝ in linea trāſuersali seu collateralī vt quoto gradu distat remotor et c. vt in l̄ra. et p̄cedit hec regula in linea transuersali et inequali. exēplū in patruo et nepote. sunt enī iſti in linea inequali. q̄ nepos descendit p̄ vnu gradum. vñ v̄bi linea non est equalis ſemp fit ſputatio a remotori. Si v̄o sunt in linea equali exemplū in filiis duorꝝ fratꝝ nō ē vñ ſiat ſputatio. ſed quoto gradu distat alter a stipite toto gradu ſibi attinet. et iſte ſunt due regule in computacōis gradibus ſine equandis inter collaterales. Et ſecunda ascendentium regula est q̄ quor ſunt persone tot ſunt gradus dē p̄to stipite. et ideo demittit ſtipes quia ſilius eſt ex ſanguine patris. vnde non ſit deſcensus per duos gradus. ſed tantum per vnu de quo pleniuer in arbore consanguinitatis.

¶ De frigidis et maleſiciatis et impotentia coeundi. Rubri.

Uſo de plurimis impedimentis matrimonij q̄ frigiditas et maleſiciū et generaliter impotentia coeundi ſunt impedimenta matrimonij: iō post rubricas p̄cedentes ſubiſcitur iſta. nam aduertere q̄ hec rubrica h̄z tres p̄tes tractat enī de frigidis. Itē de maleſiciatis. Item de impotentia coeundi. et ideo adiecit de impotentia. q̄ v̄lra frigiditatem et maleſiciū ſunt et alij modi impotentie r̄puta si vir eſt ſectus seu caret virilibus. Itē potuit auctor addere iſtud ternū ad denotandum q̄ ſufficit allegare impotentia coeundi. h̄z non ſpecificatur impotentia coeundi. p̄ quo ſacit. c. ij. s. eodem. et q̄ alter disponit in frigido et aliter in maleſiciato et aliter i ſila impotentia coeundi. Ideo auctor in rubrica voluit omnia iſta ſpecialiter attingere. et de his omnibus etiam tractatur in nigro.

¶ Abbas.

Accepisti. Difficilis eſt in ſuo iūtellectu et h̄z tria dicta. ſcdm ibi illa. tertiu ibi ſi ait. et cōter non ſum. et p̄ varietate iūtellectu. ¶ Casus l̄ralis. Aliq̄s accepit aliquā in vrox̄ et cū ea per maniſt p̄ mensem vel p̄ tres vel p̄ annū postmodū dicit q̄ eſt frigide nature. ita q̄ cū illa vel alia rē h̄e non p̄t et hoc. p̄bari per vex et rectu iudicū p̄t. deb̄z ſepari. ita tñ q̄ ſi poſtea alia accepit reus erit p̄iurij et acta p̄nū priora cōnubia restaurobuntur. Si vero ille prior p̄ annū aut dimidiū ad ep̄m reclamauerit dicens: q̄ ea z nō cognouit. ipſe aut ſeruum affirmat: ei credendum eſt cū ſit caput mulieris. quia ſi. p̄clamare voluit cur tantū tacuit: cito potuit ſcire. ſi eam cognoscere ponuit. ſi vero ab initio poſt mensem aut duos ad ep̄m. p̄clamauerit dicēs volo eſſe ma ter. Sed vir q̄ accepi frigide nature eſt: ſi hoc. p̄bari p̄t per rectum iudicū ſeparebitur et mulier ſi voluerit nubat ui domino. ¶ Et. nō p̄mo q̄ maritus p̄t reclamare et petere ſeparationē eſt et impedimento p̄ueniente a ſe. intereat enim ſua vt ſegens ſi non eſt inter eos vex matrimonij ut nō teneat ad onera matrimonij. ¶ Scđo nō q̄ p̄feſſionē cōiugū ſup impotentia coeundi plene nō credit. vñ requirit alia. p̄batio ut poſſit seq ſepationis ſuia. ¶ Tertio nō q̄ vir d̄ caput mulieris. p̄ h. c. cū caput. xxxvij. q. v. ¶ Ultimo nō formā et practicā libell. indi ex pte mulieris cū peti ſepatio nem p̄p impotentia mariti. Oppo. p̄ter. p̄mo de. c. laudabile. j. eo. vbi d̄ q̄ ſi allegatur frigiditas debet ſimul cōbitare p̄ triēnum et poſtmodū iūrare cū ſeptima manu. p̄ p̄inquoꝝ. ſed h̄ nihil d̄ de triēnio. ergo et c. Item p̄ v̄. illa. facit tex. in. c. fi. j. c. vbi mulier fuit audita poſt octo aňos alle gans impotentia mariti. et h̄ v̄ inui ſr̄ium. ſed p̄p hec et mihi alia ſr̄ia que patiſt iſte tex. doc. maxime. Inno. varia ſcri pſerunt ita ut potius intricetur q̄z apiaſ intellectus bui. c. ſed ut clarius dicam capiendo meliora dicerē q̄ principiū c. d̄ intelligi q̄n ambo cōuges cōſententur impedimentis. et p̄t. p̄bari impedimentū p̄ aliquid ſigna frigiditatis et cū iura mento cōiugū et p̄p inquoꝝ. s. v̄t p̄iuges iūrēt de veritate ſanguinei. de credulitate. i. q̄ credit illos vex iūrare. his p̄currentibus p̄t matrimonium ſepari incōtinentiōn ex p̄ceptato lapsu triēniū. illō v̄o triēniū requirit vbi prius p̄ alia ſigna vrgētia. p̄bari non p̄t. et hoc inuit tex. in. d. c. laudabile. ibi ſi frigiditas prius. p̄bari non poſſit et c. et ſic intellico illa verba poſta in ter. ibi p̄ vex iudicū et c. nam tria ſunt argumenta ad. p̄batonē impotentie. p̄mū aspectus corporis ut in. c. fraternitatis. j. e. nam ſicut mulier p̄t inspici ita et masculus. ¶ Cōm. ar. eſt cohabitatio triēnalis iuxta for inā dicti. c. laudabile. Ternū eſt iūramētū. p̄pūmū cū ſeptima manu. p̄p inquoꝝ mō p̄dicto. vt. j. e. c. laudabile. vt ergo iſte tex. p̄coſder cū. d. c. laudabile. debem⁹ appellare hoc vex iudicū q̄n v̄lra iūramētā offerit. p̄batio p̄ ſigna impotentie. h̄z glo. videat tñ intellēgere de iūramēto. ſed certe h̄ non eſt ſufficiens. p̄batio ut incōtinentiōne debeat ſepari. vt apte. p̄bat in. d. c. laudabile. v. illa. d̄ intelligi q̄n mulier p̄fitetur impedimentū et vir negat nec mulier proclamauit in exordio matrimonij. tunc enī q̄ ſocurrunt due p̄ſumptioꝝ p̄ mulierē. p̄ma q̄ tarde proclamauit. ſcđa q̄ vir dicu

¶ D. D. D. iiiij